

פּעסטער צײַטונג

(מאָנטאָג - אויסגאַבע)

דער ערשטער טאג פון פּעסטער צײַטונג... 1868

אויף דעם צײַטונג קאָנן מאַן יעדען טאָג פּרענום ערירען... 10%

Nr. 1. זעכענטער יאָרהאַנג. פּעסט, כּו סבּת ה'תרל"ה. Pest, den 4. Jänner 1875.

קײנע רעפּובליק מער אין שפּאַניע!

דיא צערהויפטונגען אינד פּערזווירונגען, וועל- כּע שאַן זאָ לאַנגע אין שפּאַניע הערשען, זינד פּלאַטעליה אָדער דאָס מאַן עס נאָר געאָדנט העט- טע, בעזייטיגט וואַרדען. דיא עראַיניגטע זינד שטעלל אַהרעס ענדע ענטווענענעליכען אונד אויף אינימאל וואַרדען דיא וועלט פּאַן דער נאכרובּט אַר- בערהאַטט דאָס דיא רעפּובליק אין שפּאַניע אַיפּ- האַרעט אונד דאָס דער פּרינץ אלפּאַנס פּאַן אַסטו- ריען, זאָהן דער פּערזענלעכען שפּאַנישען קאָניגן איזאבלע, איז דען שפּאַנישען סאַרזאָן קאַסטע.

עס איזט נור ניכט צו בענרייפּען וואָרום מאַר- שאַל סערהאַנג אַבערהאַנטקט האַטטע, ער העטטע יא ווייטער אַיז אונטער דעם פּרינצען אלפּאַנס פּאַן אַסטוריען מאַרשאַל בלייבען קאָנגען. דיא ער אַהם אַיטער צונעטהאַן וואַ. וויא אונטערע לעזער אַיז אונטערער וועלטגעשיכטע (וויטע 34) וויססען, האַטטע מאַרשאַל סערהאַנג נאָך אַיז יאָהרע 1868 (1) ענטווערער זאָל זיא אַהרען ענליכעסטען מ אַר- פּאַר די פּערזענלעכע אונד פּרוּוויילט, ערהוועלט אַיז אַדער דאָס זיא צו נעססען אַהרעס אָדערעס אב- דאַנקען זאָל.

שאַן זאָ לאַנגע ווערנדע שפּאַנישע בירגער-קרעט ווירד ענדליך פּערשווירען, אָ וועניגסטענס בערעכ- נען עטצט דיא פּאַליטיקער, אַבער אין שפּאַניע האַט זיך שאַן מאַכע בערעכונגען ניכט בעוועהרט, עס אַיזט, אַלס אָב דיעזעס וועדענענליכע לאַנד אַיזע עוויג צור אַנזוועה פּערדאַטט וואַרדען ווערען. —

נור דעסמא בעסער אין דער מערהדיג בליבע — עם ווערע אבער פאן אונזערע פארטיא אין פא- ליטישע פערברענען ווען וויר דיעזען שעדליכען אונד פערדערבליכען איינליך אנגענומען זאלטען!

דיא פראגע בליבען אלזא נאך אימער: 1) איזט עם מאגליך דאס דיא פאליטישען פארטייען אים רייכטטאנע ווירא אונד אין דער בעפאלקערונג זיך צו דעם צוועקע פראייניגען קאנגען אים פאר אללעס דאס לאנד צו רעגערען? 2) אונד ווען איינע פראיינינגע מאגליך איזט, זאלל דיעזע שאן יעטצט געטענהען אדער ערשט נאך דען וואהלען?

ווען איינע פראיינינגע מאגליך איזט, זא וועטע אונד זיא שאן גלייך יעטצט דען יעדער מאן אין וועלכען דיעזע קראנקהייט נאך אימער פער- שרעפטטער ווירד, מאכט דיא היילונג אונד אימער שווערער. — אונד ווען וויר ניכט שאן יעטצט שטראם טהון, דאן קאנגען וויר נאך דען וואהלען עכען איינע זאלכען געלעכטען רייכטטאנע הערעם- בעקאמטען, ווירא דער גענוגעווערטיגע איזט.

מינע גליבען פריינד! דיא מאגליכקייט דיע- זער פראיינינגע הענגט נור פאן א ייניע זאכע אב: ווען גלייך איינע פארטיא פאן דער אנדערן דאס פאללענע לאסטען איהרעס נורוואלטעס ניכט פארדערט! עם זאלל יעדער פארטיא פרייז בליי- בען ציר געהארגען אונד געאינגעטען ציט דען פערקן מאכען צו דרופען, איהרען גורווארטן וויר איינפירונג צו ברענגען, מאן זאלל פארלייטען ניכט דארנאך טראכטען, דאס דיא איינע אדער דיא אנ- דערע פארטיא דיא העררשאפט אונד דיא געהר- היט ביבעהאלטען זאגערען ניר דאן, דאס אינ- זער לאנד איינע דיעזע פערדערבליכע וויסשהפטע געזעטטע ווערדע.

ווייל נון דיא רעכטע פארטיא איינע דיעזע אונזערעס געזעכטען פראיינינגען איינגעקען דאן קאן זיא עם שאן ביא דער געכטען רייכטטאנע- פעהאנדלונגען צייגען טהון זיא דעס אבער ניכט אינע פעהאלטע פאן אינע דאך ניר דיא אננאמע דעס גע-דיא איינפירונג, דאן איזט איינע פער- איינינגע אונפאלליך אונד וויר מיססען ביא דען געכטען וואהלען נור דאןן איינטיגען, דאס דיעזע רעכטע פארטיא געשטרענגט ווערדע.

צום שלום דיעזער הערער דיעזע וויסשע טיטא, דאס דיעזעס זארה וועלכעס פיר דאס לאנד זא בעוואונטערט אלפאנט, גלייך ערשען מאנע. —

דיעזע דאס פאליטישע דיעזע ווירד נאך זעהר פיל שטייב איינפירברען אונד פיעלעס פאן זיך דיעזען לאסטען, דיא רייכטטאנע וויסשע וועלכע שאן אס יענע גענוגען פערדערבען אין

דיעזער בעציעהונג זעהר אינטערעסאנט צו ווערדען, וויר גלייבען ניכט, דאס דיא רעכטע פארטיא איינע דיעזען אנטראן פאן טיטא איינגעהען ווירד, דען ביא איהר איזט פאן 1867 ער איינליך דאס אל- לעד הייקעלסטע אונד געדאדע דיעזער דאך אין נאך קיינער בעציעהונג בעריהרט ווערדען!

פֿרשיערענע נייאניקוימען.

* (ר ע ר נ י י א - א ה ר - ע מ פ פ א נ נ ב י י א פ ר א נ י ד ע א ק) דער גרויסער קרא- קע מאן, דער וויצע דעס לאנדעס, דער אלטע הער, דער וויצע פאטערלאנדס-פריינד, אונד וויר מאן נאך זאנסט דען פ ר א נ י ד ע א ס הייסט, ווארדע דיעזע בענוט וויר נאך יעדעס יאהר אס נייא-ואהרעס מאנע מיט גלייך-וויסשען איבערהויפט. — פאריגען פרייטאק פערטאגלעכען זיא אים רייכט- מאנע אללע דיעזע אנוועזענדען 150 דעפוטירטע, דא- הנטער דיא מיניסטער ביטטא יעצט סאפארט-בא- טאל, פילער, טרעפארט אונד טרענע, זא ווירא אונד דער רייכטטאנע פערטאגלעכען טעלע, אים זיך פאן דאָרט איינע צו פראנץ דעאן צו בענעכען. — דער קונסטאר דעס רייכטטאנעס בענאב זיך אין דאס צימער דעאן, אים דען בעזד אנצושטרענען, דעאן זעלבסט אפגענוען נון דיא טרערע אונד דיא גראטולאצאנע-דעפוטאצאן איזט פאן דיעזעס אי- בליבע דעס אלטען מאנעס געשראקען ווארדען, דיא לאנגע קראנקהייט האט דען אלטען הערן זא ישאקן טיטערעכען, דאס מאן איינע קום ער- קענען קאנטע, מאן האט דאדער דען פריינדלי- טען דער דעא-פארטיא שאן אין פארהייען ערשט קיינע לאנגע אינטערעס צו האלטען וויל דעס דען קראנקען צו זעהר איינפירען ווירדע. — דער פער- זענעט העלט דאָר ניר פאלענער קריצע אינ- ישאקע: געעהרטע אבער-דענעטער קאליגע- נעהרטער פריינד! יע לענגער ציט אים דער וויללע אפגעסען דיא פריינד וועלכען האט, זיך אין אונזערע מיטע אים רייכטטאנע זעהן צו קאן- נען דעמא לעכאפער פיהלען וויר אללע דיעזע דען וואונט זיר הייסע אונזער איינפירען גלייך- וויינע איינפירען. — אונד וויר אונד ביא דיע- זער געלענעהייט אונזערע אכטונג אונד דיא אינ- ערשטענדיגע אנהענגליכעס צו דיעזער פער- זאן איינפירען. — אינע דיעזע אונזערען הייסט וואונט איינפירען: דיא אללגעמינע נאכט מאנע דיעזע גענועהרעס-טאדער רעכט ביאל צום בעכטערן ווערדען, דען דאס פאטערלאנד ביזטע דיעזע גענועהרעס זעהר נאסווערדיג. — געשאפטע איינפירער פריינד, דיעזע ווער גענוגען זעהר איינפירען אבער איינפירען איינפירען אונז- ערע לענגערע שפראכען דאָפיר, דאס מאן דיא וואונט- ערע

דער אכטונג אונד בעוואהרע אונס אונד ווייטערדין וויר ביזנער דינע האכגעשעצטע פריינדשאפט. — אונזער האכסטער וואונט אבער איזט יעטצט דער, דאס זיך נאכט און דיינער ווערדען ערלאנגען נע- ונהייט לאנגע לעבען לאסטען מאנע! — נע ווארדען וואהל דיא עלענע-רופע מיט גראסערע בענייטערונג אונד אים טעפערעם הערצען אים- געראכט, אלס נאך דיעזער איינפירער. — מיט שוואכער, אבער מיט זעהר געהררעטע שטי- מע קאנגע דער קראנקע דעאן ניר פאלענערע ווארטע ערווערען: פערציהנעט ווען אונד אונד פיר אייערע הייבערע פריינדשאפט זעהר קורצן דאנער, וויר זעהר אונד דיעזע פריינדשאפט שטעמט בריווע אונד ניכט ערשט צו זאנען, עם איזט דיא איינזע- פריינדע מינע לעבענס, ערהאלטעט זיא מיר אונד פיענער, נאכט ווענע אונד! — דיעזע מיט טרעפער ריהונג געשראכענען ווארטע ווארדען מיט בענייטערען עלענע אונד איינפירען, ווארדען דעאן יעדעס דער אנוועזענדען דעפוטירטען דיא האנד רייכטע אונד דעאקס ווערשטיהען צוילאכעל- טע. — עם וויר אין זעהר עררייפערדער אנבליק, דער זיך נאך ניכט שילדערן לאסט, טיעף בעוועט אונד מיט טרורדיגעס געזיכטע ענטפערטען זיך דיא דעפוטירטען אונד דעאקס וואונט. — אונד אונד ערצהערצאן יאָדעס אונד אין האכסט איינער פערדאן ביא פראנץ דעאן ערשינען, אים אונד צום ניען יאהרע צו בעליקווענען.

* אויפלאזונג דעס רייכט- טאנעס. מאן שפייכט דאָפאן, דאס דיעזער גענוגעווערטיגע רייכטטאנע ניכט דאס ווערען ציט-דייער ערלעבען ווירד, זאנערדן זאבאלד דיא בעראטענען אבער דאס בודענע (באשיטעט) אונד אבער דיא ניען שטייע-גענוגענע צו ענדע זיין ווערדען, ווירא אונד דער רייכטטאנע איינפירען אים גלייך דיא ניען וואהלען פארנעהמען צו קאנגען. —

* (גענען דיא וואונטער) ווארדע זאסטאן אבער איינע וויסשע דער רייכט- טאנע-קאמפטיאן אבערהאלטען עם ווארדע אין דיעזער וועזענע בעשפראכען, דאס מאן אין איינ- ערלעך אונד איינטיגע גענערען זאנאר איינ פער- צענט לייחט, יא אין מאנעס פאללע זאנאר איינ 100 פערצענט אבער אים אללגעמינע איזט דיא האכסטע פערצענט ביא אינטאביליאצאנע ניר ערשן איינע אין דיעזער קאמפטיאן פערלאנג- טען, דאס דיא רעניירונג ביא אינטאביליאצאנע יא פערשטעלען זאלל וויר ווייט מאן דאָפיר פערצענט געהטע דאָך: אבער דיא מיסשען טיט- גליעדער שפראכען דאָפיר, דאס מאן דיא וואונט- ערע

דיא פערשיידענע דער העלען קיין ווערענעס פיר דיא קעע זיין זאלל. — אונד ער האט דאָר דיא צווייל-העק געשאפטען.

דאס ער זיך נון ניכט זאנען איינפירענע אונד איבערהאפט ציינען זאלל, פראנטע מיכאלע דען דאָך- טאן, וויר דען דאס מיט דער צווייל-העק צויענע אונד אָב דען נאנן אפגעשליך אונד גענוגען אין זעע אין קאמפטיאנע ווייט ווארטען קאן אָנע יעדע גלייכע- וויסשעל?

ניין (אנטווארטעט דער דאָקטאר, זא ווייט אים דער ווענער רייכטטאנע נאך ניכט געקאמטען! בירדע סוסטע וויר אונס ערשט ארס געליינאלאן ערקלענען, אונד ווען זאנען, דאס אונד מינען יידישען גלייכע אונד נאך קיינע רעליגיאן טער האנע. — אונד מינע פרייא סוסטע דאסוועלכע מיט איהרעם גלייכע טהון אונד נור זא קאנגען וויר אונס פאר דעם גענוגעווערטיגע אלס אונד רענייראנע- לאזעס פאאר היראדען.

...מאן מוז אלזא דאך אפגעשליך פאר דעם שטאטס- בעאמטען ווען זענען אונד אכטווארען? — אונד וואס מאכט דען דאס! (זאנעט דיא פרייא דעם דאָקטאר) דיא קאנגען אירעסען נאכער אין רעכט ביא- ווער ווען בלייבען ווען זיא דאן איינע נאך דעם פאר נאך קיינע ריכטע-שטחאל דעארען ווערדען, דאן הא- בען זיא ניכט פערליינען, עקסטרעס אבער וועינעס יא אין ערשט, דאן ווערדען זיא נאנן איינפאך פאלענעס זאנען קאנגען. . . . (פארשעצונג פאלט)

יעדע לענגע צווישען מיר אונד איהנען, דיא רעליגיאן טיטעס אונס. — אונד ווילל עם נון איהנען הייסט געשטענען, אלס אונד אים איהרעם געכטענען ערשטען האנט דאס דיא פיר זיך בעשטען, דיא ווארדע אונד ניר דאָר זא איבערהאפט וויל אונד אונד יעדע טאן פיר דיא בעסטע, דאָמט נאכט איהרע ווען געלייכען טאנע אונד דאָמט זיא זיך צו מינער רעליגיאן בעקערען קאנגען, אונד דאָמט מיר זאָנאן ווען דיא זיך נון צו מינער רעליגיאן בעקערען, דאן בעווייט דיעזעס דאן, דאס מיר נאכט דער ווארדע נאכט אונד דען ניר דער נאכט, וועלכע דאס געכטע ערהאט, מוז דער איינזע ווארדע זיין, דען זיא האבן זיא זיך צו איהרעם נאכטע בעשטען, אונד איהר נעכטע ווארדע ניכט ער- האט. . . . וויר זיא זא נאכדעקנדע ווער זיא פער- שטענען זיא דאך! —

איז אונד אונד וועלכען לעבאפטען סוקוה דיעזעס ווען פאאר דער געשראקען איז! אין איהרעם איינפירען געשפיענע טיעטע עם נאך ניכט, דאס אונד נאך יעסאד הויכער איהרע ערשטעס? — דיא יעדע דאָספאר יאנע- טהאל דער עכען מיט זענען ווייטע אונד דיעזעס שטאטער- נאנע דיעזע לייכע איינפירען האפט. — איהר ברויטע ניכט זא צו ערהאטען (זאנעט דיא פרייא דעם דאָקטאר), וויר האטען פאריינעס יאהר אין נאנן דעראויסען געשפיען, אונד צו בעפאללע איינע געבאדענע ברייטע אונד מיר הער נעמאלע אונס אין נע- באָדענער ווע, אבער צווישען אונס לאנגע ניכט הייסעל אונד ערדע, זאָדערען ניר דער ווען צווישען פערטענדיג אונד ווען, דער ווענער רייכטטאנע האט נאך דאָפיר ערהאט, דאס

געבילדעטע שפאנישע מיניסטריאלים איז פרייוווגיג
אונד קאנטיטאטיב אונד ערליכע, וויא דער פרינץ זעלבסט.
אינע דעפעטע פאם 2 יענער מעלדעט אים
מארדד פאלגענדעס: דער מיניסטער שיקט אין
גראס-מיניסטער שיקס נאך מארקאלי (מארווילע)
אום אלפאנס צו ערווארטן, אלפאנס ווירד זיך אין
וואלענצא איינשפאצן, ווא און טהיל דער בע-
פאלקעוונג ווירד עמפאלענען ווירד, אויף דער ווי-
טער-דייווע און אלפאנס דיא נאך-ארמטע בע-
זוכטונג, דער קאניג פאן בעלגיע האט בערייטט
דען נייען קאניג פאן שפאניען בעלגיקוינישט.
אינע צווייטע דעפעטע פאן זעלבסע דאמס
מעלדעט: אלפאנס האט אלע ביזער פֿערהאפ-
טעטען אונד פֿערהאטעלישען קאליסיטען בענא-
דינס, אבער נור אונטער דער בעדינונג, וועגן זיא
ניכט מער פֿערהאטעלישען ווערדען, דער פאפסט
האט בערייטט דייוועס נייען קאניג נייען זענען
טעלעגראפיש אבערשיקט, ביז יעצטע האט זיך
אין גאנץ שפאניען געגען דייווע איינזעטונג דעם
נייען קאניגס קיין איינזענער ווידערשטאנד נעמיגט.

אינגערע פאליטיק.

זא וויא נאך יעדעס ניא-יאר, אז האבען אויך
הייער דיא בידען פאליטישען רייכטעס-פארטייען
אירע פֿערהער בעלגיקוינישט, וויא אבער פאר
מיא בענא זיך צו פראנץ דעאק, אום איהם אירע
ניא-יאר-האטעלישען דארעבייגען, דא אבער
דעאק וועגן זינער קראנקייט קיינע פאליטישע
גאטווארט ערטהיילען קאנטע, אז בעריכטען וויר
אבער דייווע דעפוטאציען ביא פראנץ דעאק אינ-
טער דען פֿערישערענען ניא-יאר-קאניג, דיא גאט-
ווארט אבער, וועלכע דער היינטיג היינטיג-פֿערהער
דער לעבטן פארטייא אויף דיא גלויבונגע זינער
פארטייא ערטהיילעט, זעטשאלטעטע זיך צו איי-
נער דיא פֿאליטישען, וועטאלב וויר
זיא הייער אויספֿהרליך אונד דיטליך מיטטהיילען
וואלען, אויף דיא בעלגיע-ווישונג-הערדע דער
לענגען דעפֿיטירטען, אנטווארטעטע נעמליך קאל-
מאן טי ס א פֿאלגענדעס:

מינע לעבען פֿינדיע! נערהערט דאנעך איך
אויך פֿיר דיא פֿרינדליכע פֿראגעוונג אונד אייער
רען ניטען ווישע, וועלכע דיא פֿאם הערצען ער-
ווערען אן דייוועס ניא-יאר-העס-טאנע!

דאס יאר, וועלכעס היינט בעגינגט, ווירד
אין אונזערע אינגער פאליטיק אין האפט-ווי-
מינע זיין, נאך אן דייוועס רייכטעס ווערדען
וויר דיא וויכטיגען פֿערהאנדלונגען איבער דיא איי-
נאמען אונד אויסמאכען דעם לאנדעס אונד איבער

דיא נייען שטייער-געזעטצע האבען. גלייך דארף
בעניגען דיא נייען וואהלען אונד דער נייע רייכט-
מאן ווירד אונזערע נעלד-פֿערהעלטניסעס בעסער
געשטאלטען מיטען אונד נאך מערהערע פֿער-
בעסערונגען פֿארנעהמען, דאן ווירד נאך אויך דער
טערמין דעם 1867-ער אויסלייכעס אבוליען אונד
וויר ווערדען צו פֿערהאנדלען האבען: (1) ווא פֿיעל
אונגארן צו דען געמיינזאמען עסטערייך-אונגארישען
שולדען אונד זאנסטיגען אויסמאכען ביזנעס-אנען
האט! (2) איבער דען פֿאלל-אונד האנדעלספֿער-
טראג צווישען אונגארן אונד עסטערייך - אונד
(3) איבער דיא ארמטע, אב זיא ווייטער זא נעמיג-
זאם בלייבען זאל, וויא ביזער!

דאס זינד זא נראסע, זא וויכטיגע פֿראגען,
דערען בענאטווארטונג ביא דען גענערווערטיגען
פארטייא-שטייטרייטיגען זעהר שווער זיין קאן! -
דאצו מיכסטען וויר נאך בעדענקען, דאס אונזער
נעלד-מאנעל בינאדעך אין פֿערווייפֿעלעטער איז!

אונזערע פֿינדיע אין עסטערייך האפֿען שאן
אויף אונזערען באקנעדאט, דאמיט וויר אונזערע
זעלבסטשטענדיגקייט פֿערהייערען אונד ווערען מיט
עסטערייך צו איינעם שטאטע פֿעריבירען ווערדען
זאלען! אין דער טראט איז אונזערע קראנקייט
אינע ערנסטע, דען זאן ניכט ווייטער איינזיסען
לאסען דאך, דען זע לענגער זיא הייער-העס-
מא שטייער ווירד איר צו העלפען זיין - אונד
דיא פֿראגע איז יעצט נור דייווע: וואס מוס יעדע
איינזעלע פארטייא אונטער זאלבען שטייערען
אויטשטענדען טהון?

ליבעע פֿינדיע! פֿאדערסט ווילל איך איר-
נען דיא ארוואכען הייער קראנקייט אנטעבען:
(1) דיא רעכטע פארטייא וועלכע דען 1867-ער אויס-
לייך געשאפען האטע, דייווע האט דייוועס
לאנדעס-אויסגליק פֿערישולדעט, לויט דייוועס אויס-
גלייכעס מיטען אונגארן פֿערהעלטעניסעס זעהר
פֿיעל צו דען עסטערייכישען שולדען אונד איי-
נאבען ביזשטייער, אונד זיא איר אונדע פֿיר איי-
נאך אינע בעשטימטע ביזראנס-סומעס אויסגע-
ווארפען, אונד רוקנעט דארף, אב זיך אויך אינעם
דיא פֿערזעטענע-צאהלונגען פֿיר דייווע שולדען פֿער-
מינדיען ווערדען. (2) מיכסטען אונזערע נעלד-פֿער-
העלטניסעס נאך אויסמער אונד דער עסטערייכ-
ישען געזאגאל-באנק אבדענג זיין, אונד דאס
וויר צו איינער זעלבסטשטענדיגען צעמטעל-באנק
קאמטען קאנטען. (3) דייווע א ארוואכען ווערען
אבער נאך ניכט זא הנרייכענע, אום אום אין דייווע
קראנקייט צו שטייער, אבער דייווע רעכטע פֿאר-
טייא מאכטע עס זיך צום פֿעסטען גרוזאטע, הארט-
נעקע אויף אירער גרוז-לאגע צו פֿעריבליבען

זיא בערקוויכטיגע ניכט דיא לאגע דעם לאנדעס,
אונזערען ווא נור דארף בעדאכט, אום נור איי-
מער דיא מערהערט צו בעזיטען: ווא אבער
וואלען וועלכעס מאכטע פֿערהער איינזענען,
דיא וואלעט צו עס קאניג אונד דער דיא עסטעריי-
מישען שטאטסמענער דארף אויסמערקאם
מאכען, אום זיך ניכט מיט איהנען צו פֿעריבדיגען -
אונד אויך אויס איינען לאנדע וויכטע זיך נור די-
זע רעכטע פארטייא מיט יעדעס נוס צו פֿערהאלטען
אונד יעדעס אויך דיא פֿערהער נאכגעניגען, דאמיט
מאן זיא נור אויסמער אין דער מערהערט בלייבען
לאסען, זיא האט דארף זא פֿיעלע בענאטען א-
נעשטעללט, דאמיט זיא פֿיעלע פֿרינדע אונד א-
הענגער האבען זאל!

קיין בלייבען אינע יעצט נור דיא איינזענע
פֿראגע: וואס איז היינט צו טהון, דא דייווע קראנק-
הייט שאן דא איז? וועלכעס פֿערהאלטען זאלען
וויר יעצט אלס לעקע פארטייא אונטער דייווען
שאן פֿארהאנדענען אויסשטענדען אנטעמען?

שיאן אום יאר, 1872 זאנטע אויך, דאס ביא
אינער לאנדעס-נעפֿאחר אלע פאליטישען פאר-
טייען יעצט פֿליכטע זינד, אויסגעירען צוואמטע-
צוהאלטען, דאמיט נור פֿאר אלעס דייווע נעפֿאחר
בעזיטיגע ווערדע, אונד דאס אבער דאביא דיא
פארטייא איהרען פאליטישען גרוזאטען פאלען
צו לאסען ברייכט - אונד אלס איך פֿאליטען-פֿיר-
לעג ניכט קאניגע בערווען ווארדע, זאנטע אויך
דאזעלבע, דאס אינזערע פארטייא וואלען צו רעט-
טונג דעם לאנדעס מיטווערען ווילל, אונד אבער
דאביא אירען קאמפֿע געגען דען 1867-ער אויס-
לייך פאלען צו לאסען. - אונד אויך קאן היינט
זאנען, דאס וויר לעבע אויך אלעס געהאן הא-
טען, וואס וויר אלס פֿליכט פֿיר'ס פאטערלאנד
טהון מיכטען: אונד אבער דאס לאנד אויך ווירד
אונזער מיטווערען נאך ניכט גערעכטעט, אונד זיך
נאך קראנקע ווארדע, דאס דאמיט ווערדע נור
דארף, ווילל דיא רעכטע פארטייא נאר ניכטע נאכ-
געבען ווילל.

וויר לעבע האבען בעזיטע דייווע רעכטען
פארטייא דען אנטראג צו פֿעריאייניגען נעמאכט
ביז דאס לאנד אויס זינער פֿעריבליכע היינט-
טעט ווירד, אבער נור אונטער דער בעדינונג, דאס
מאן פֿאן אינעם פאלענ-לאנדעס דעם קאמפ-
פֿעס געגען דען 1867-ער אויסלייך ניכט פֿארדערן
זאל, געבינא וויא וויר יעצט פֿאן דער רעכטען
דאס פאלענ-לאסען דייווע אויסלייכעס ניכט
פֿארהער: אבער דאס געניט דער רעכטען פארטייא
ניכט, זיא פֿערילאנגט פֿאן אינעם פֿאר אלעס דיא
אנאמטע דעם 1867-ער אויסלייכעס, דאמיט זיא

פאליטישען צייטונג.

וויא מינען זיא הער קאפֿיקעל, איז יענע נעשיכטע
פֿאן נאטהאן שאן איינמאל אין דער ווירקליכקייט פֿאנע-
קאמטען? קאן אין דער ווירקליכקייט אין קאפֿיקעל
קען פֿאן איינעם ווען געליכע ווערען?
... זיא פֿאונד דאס? ווארדליך פֿאן
א י א ה ע י ג ה העסטע פֿראגע ניכט ערווארטע!
א פֿייליין, וועגן דיא פֿיר מינען גלויבען זא פֿהלען ווירדען,
וויא אויך פֿיר אירע פֿערוואן!
דאן?

ווערען זיא הער קאפֿיקעל, דאס מינע פֿראגע בע-
רעכטיגט וואר, זיא זאנען עס זיא הייער זעלבסט, זיא וויר-
דען טיך נור דאן לעבען, וועגן אויך טיך צו אירער רע-
לעינאן בעקענען ווירדע!
... פֿייליין! זיא מוס איהנען געשטעהן, הייער עבען
אונד שטעצען, זאנערען אויך אויס איינזעטעס הערצען ליע-
נען אונד אום אירע האנד ביכטען, זיא מיכטען אויך עוונג
מינע געפֿהרטן בלייבען!
ווערען זיא הער קאפֿיקעל, דאס מינע פֿראגע בע-
רעכטיגט וואר, זיא זאנען עס זיא הייער זעלבסט, זיא וויר-
דען טיך נור דאן לעבען, וועגן אויך טיך צו אירער רע-
לעינאן בעקענען ווירדע!
... פֿייליין! זיא מוס איהנען געשטעהן, הייער עבען
אונד שטעצען, זאנערען אויך אויס איינזעטעס הערצען ליע-
נען אונד אום אירע האנד ביכטען, זיא מיכטען אויך עוונג
מינע געפֿהרטן בלייבען!
ווערען זיא הער קאפֿיקעל, דאס מינע פֿראגע בע-
רעכטיגט וואר, זיא זאנען עס זיא הייער זעלבסט, זיא וויר-
דען טיך נור דאן לעבען, וועגן אויך טיך צו אירער רע-
לעינאן בעקענען ווירדע!
... פֿייליין! זיא מוס איהנען געשטעהן, הייער עבען
אונד שטעצען, זאנערען אויך אויס איינזעטעס הערצען ליע-
נען אונד אום אירע האנד ביכטען, זיא מיכטען אויך עוונג
מינע געפֿהרטן בלייבען!

פאליטישען צייטונג.

וויא מינען זיא הער קאפֿיקעל, איז יענע נעשיכטע
פֿאן נאטהאן שאן איינמאל אין דער ווירקליכקייט פֿאנע-
קאמטען? קאן אין דער ווירקליכקייט אין קאפֿיקעל
קען פֿאן איינעם ווען געליכע ווערען?
... זיא פֿאונד דאס? ווארדליך פֿאן
א י א ה ע י ג ה העסטע פֿראגע ניכט ערווארטע!
א פֿייליין, וועגן דיא פֿיר מינען גלויבען זא פֿהלען ווירדען,
וויא אויך פֿיר אירע פֿערוואן!
דאן?

ווערען זיא הער קאפֿיקעל, דאס מינע פֿראגע בע-
רעכטיגט וואר, זיא זאנען עס זיא הייער זעלבסט, זיא וויר-
דען טיך נור דאן לעבען, וועגן אויך טיך צו אירער רע-
לעינאן בעקענען ווירדע!
... פֿייליין! זיא מוס איהנען געשטעהן, הייער עבען
אונד שטעצען, זאנערען אויך אויס איינזעטעס הערצען ליע-
נען אונד אום אירע האנד ביכטען, זיא מיכטען אויך עוונג
מינע געפֿהרטן בלייבען!
ווערען זיא הער קאפֿיקעל, דאס מינע פֿראגע בע-
רעכטיגט וואר, זיא זאנען עס זיא הייער זעלבסט, זיא וויר-
דען טיך נור דאן לעבען, וועגן אויך טיך צו אירער רע-
לעינאן בעקענען ווירדע!
... פֿייליין! זיא מוס איהנען געשטעהן, הייער עבען
אונד שטעצען, זאנערען אויך אויס איינזעטעס הערצען ליע-
נען אונד אום אירע האנד ביכטען, זיא מיכטען אויך עוונג
מינע געפֿהרטן בלייבען!

וויא מינען זיא הער קאפֿיקעל, איז יענע נעשיכטע
פֿאן נאטהאן שאן איינמאל אין דער ווירקליכקייט פֿאנע-
קאמטען? קאן אין דער ווירקליכקייט אין קאפֿיקעל
קען פֿאן איינעם ווען געליכע ווערען?
... זיא פֿאונד דאס? ווארדליך פֿאן
א י א ה ע י ג ה העסטע פֿראגע ניכט ערווארטע!
א פֿייליין, וועגן דיא פֿיר מינען גלויבען זא פֿהלען ווירדען,
וויא אויך פֿיר אירע פֿערוואן!
דאן?